

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T
Datum: 27. novembar 2008.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 27. novembra 2008.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**REDIGOVANA VERZIJA
“REDIGOVANE VERZIJE ‘ODLUKE PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA
DA SE OKONČA SAMOZASTUPANJE OPTUŽENOG’”
DONETE NA POVERLJIVOJ I *EX PARTE* OSNOVI
25. NOVEMBRA 2008. GODINE**

Tužilaštvo:

g. Daryl Mundis
gđa Christine Dahl

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Pretresno veće III (u daljem tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po tužiočevom zahtevu da se optuženom ukine pravo na samozastupanje (u daljem tekstu: Zahtev).¹ Usmenom odlukom od 17. jula 2008. Veće je odobrilo tužiočev zahtev za prekoračenje ograničenja od 3.000 reči propisanog za zahteve.²

2. Dana 15. avgusta 2008. Veće je donelo odluku po delu Zahteva koji se odnosio na potrebu da se pretres prekine dok Veće ne donese odluku o meritumu Zahteva³ (dalje u tekstu: Nalog o nastavljanju suđenja). Veće je ocenilo

da tužilac nije izneo valjan razlog zbog kojeg bi bilo nužno da se u ovoj fazi obustavi suđenje, da tužilac ne bi trebalo da preudicira odluku Veća o meritumu Zahteva za dodelu branioca i da treba, u očekivanju odluke Veća, da nastavi sa svojim dokaznim postupkom na dan koji je predviđen za nastavak suđenja.⁴

3. Dana 22. avgusta 2008. tužilac je zatražio odobrenje za ulaganje žalbe na Nalog o nastavljanju suđenja.⁵ Dana 26. avgusta 2008. optuženi se usmeno usprotivio tom zahtevu.⁶ Istog dana, Veće je odobrilo tužiočev zahtev ocenivši da je “s jedne strane, pitanje prekida ili nastavka postupka u ovim okolnostima moglo da znatno utiče na pravičnost suđenja ili na njegov ishod”⁷ i da je “s druge strane, [...] potrebno promptno rešenje tog pitanja od strane Žalbenog veća”.⁸ Veće je pored toga ocenilo da je, pošto je centralno pitanje ove žalbe upravo prekid pretresa, potrebno da se pretres prekine do prijema odluke Žalbenog veća po ovom pitanju.⁹

¹ “Zahtev tužilaštva da se okonča samozastupanje optuženog”, sa dodacima, poverljivo i *ex parte*, 29. jul 2008. (u daljem tekstu: Zahtev za dodelu branioca); poverljiva verzija *inter partes* zavedena je 30. jula 2008, a dodaci 1. avgusta 2008; javna verzija zavedena je 8. avgusta 2008. [redigovano].

² Vidi pretres od 17. jula 2008, T(f). 9623–9625, kada je tužilac zatražio da mu se odobri prekoračenje do 35.000 reči i kada je Veće jednako prekoračenje odobrilo i optuženom. U vreme podnošenja, Zahtev je sadržao samo 19.327 reči, njegov prvi dodatak 12.766 reči, dok su priloženi dokumenti bili obima od približno 1.500 stranica.

³ Zahtev za dodelu branioca, par. 135, 137(a).

⁴ Nalog o nastavljanju suđenja, str. 3 (fusnota izostavljena), gde se upućuje na odluku iz predmeta *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33-T, “Odluka o odgođi postupka”, 15. januar 2001, str. 2.

⁵ “Zahtev tužioca da se odobri ulaganje žalbe na ‘Nalog o nastavljanju suđenja’ od 15. avgusta 2008. i zahtev za obustavu suđenja”, poverljivo, 22. avgust 2008.

⁶ Pretres od 26. avgusta 2008, T(f). 9806–9815.

⁷ *Id.*, T(f). 9819.

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*

4. Osim toga, na pretresu održanom 26. avgusta 2008. optuženi je zatražio i da mu se obelodani celokupni tekst Zahteva, uključujući dodatke podnesene 1. avgusta 2008. godine.¹⁰ Tužilac se u svom Zahtevu izričito usprotivio tome da se optuženom obelodane "osetljive" informacije i zatražio da on i Služba za žrtve i svedoke Međunarodnog suda budu obavješteni pre svakog obelodanjivanja koje Veće eventualno naloži.¹¹ Iako je veće ocenilo da ne može izdati nalog da se obelodane interni dokumenti tužioca ili dokumenti i informacije koji bi mogli da ugroze bezbednost svedoka, posebno ako se pokaže da su navodi izneti u Zahtevu utemeljeni, ono je odlučilo da se neki priloženi dokumenti mogu obelodaniti optuženom. Optuženom je za dostavljanje odgovora na Zahtev dat rok od mesec dana od datuma dostavljanja predmetnih dokumenata na jeziku koji razume.¹²

5. Dana 16. septembra 2008. Žalbeno veće Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Žalbeno veće) potvrdilo je Nalog o nastavljanju suđenja.¹³ Nakon naloga Veća od 17. septembra 2008., pretres u ovom predmetu nastavljen je 28. septembra 2008. godine.¹⁴

6. Dana 11. novembra 2008. zaveden je poverljivi odgovor optuženog na Zahtev, pošto je preveden na jedan od dva jezika Međunarodnog suda.¹⁵ Usmenom odlukom od istog dana, Veće je optuženog informisalo da će biti zaveden samo prvi deo njegovog odgovora obima od 31.256 reči.¹⁶

7. [redigovano]¹⁷ [redigovano]¹⁸

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Argumenti tužioca izneti u Zahtevu

8. Tužilac u svom Zahtevu u suštini traži da se odmah ukine pravo optuženog na samozastupanje kao i da se, shodno tome, njegovi saradnici sa privilegovanim statusom udalje iz ovog predmeta, a da se optuženom dodeli branilac u daljem toku postupka.¹⁹

¹⁰ Pretres od 26. avgusta 2008, T(f). 9806.

¹¹ Zahtev za dodelu branioca, par. 5.

¹² "Nalog po usmenom zahtevu optuženog da mu se dostavi poverljiva i *ex parte* verzija zahteva za nametanje branioca", 27. avgust 2008.

¹³ "Odluka po žalbi tužilaštva na Nalog Pretresnog veća o nastavljanju suđenja", 16. septembar 2008.

¹⁴ "Nalog o nastavljanju suđenja", 17. septembar 2008.

¹⁵ "Odgovor prof. dr Vojislava Šešelja na zahtev tužilaštva da se okonča samozastupanje optuženog" podnesen 25. septembra 2008, zaveden kao poverljiv 11. novembra 2008.

¹⁶ Pretres od 11. novembra 2008, T(f). 11552–11553.

¹⁷ [redigovano]

¹⁸ [redigovano]

¹⁹ Zahtev, par. 1.

9. Tužilac tvrdi da se optuženom mora nametnuti branilac s obzirom na sveopštu kampanju opstrukcije čije postojanje je upravo posledica njegovog prava na samozastupanje. Naime, tužilac tvrdi da se optuženi, od samog početka suđenja, opredelio za kontinuirano ometanje i opstrukciju, kako u sudnici tako i van nje, što predstavlja ozbiljnu i trajnu prepreku za uredno odvijanje suđenja.²⁰

10. Tužilac navodi da optuženi, u sudnici, (i) ne poštuje Pravilnik i zloupotrebljava poverljive informacije,²¹ ii) odbija da se pridržava naloga Veća,²² (iii) zastrašuje i kleveće svedoke,²³ (iv) vređa i neosnovano napada integritet Međunarodnog suda i njegovih organa,²⁴ (v) ubacuje izmišljene i skandalozne optužbe u predmet,²⁵ vi) koristi razne opstruktivne taktike da osujeti ili onemogući ekspeditivno i pravično vođenje suđenja koje koristi kao političku tribinu,²⁶ i da on (vii) prema tome, nije sposoban za samozastupanje.²⁷

11. [redigovano]²⁸ [redigovano]²⁹

12. Tužilac stoga zaključuje da nije moguće zaštititi integritet postupka i ekspeditivno vođenje suđenja ako se optuženom ne nametne branilac.³⁰

B. Argumenti optuženog izneti u Odgovoru na Zahtev

13. Optuženi se energično protivi Zahtevu. Prema optuženom, tužilac je uzrok opstruktivnog ponašanja jer se služi neverovatnim navodima, a optuženi se samo bori za poštovanje svojih prava.³¹ Osim toga, prema rečima optuženog, svaki optuženi ima pravo da se brani lično ili, ako za to nije sposoban, uz pomoć branioca koga sam odabere.³²

14. Konkretno, optuženi pobija protiv njega iznete navode o namernom zloupotrebljavanju poverljivih informacija³³ odbijanju da se pridržava naloga Veća,³⁴ zastrašivanju i klevetničkim

²⁰ *Id.*, par. 29.

²¹ *Id.*, par. 31–33.

²² *Id.*, par. 34.

²³ *Id.*, par. 35–39.

²⁴ *Id.*, par. 40.

²⁵ *Id.*, par. 41.

²⁶ *Id.*, par. 42–43.

²⁷ *Id.*, par. 44.

²⁸ [redigovano]

²⁹ [redigovano]

³⁰ *Id.*, par. 128.

³¹ Odgovor, str. 11–24.

³² *Id.*, str. 56.

³³ *Id.*, str. 30–32.

³⁴ *Id.*, str. 32–35.

komentarima na račun svedoka,³⁵ vređanju i drugim vrstama napada na integritet Međunarodnog suda i njegovih organa,³⁶ izmišljenim optužbama i opstruktivnom ponašanju.³⁷

15. Optuženi tvrdi da su navodi o opstrukciji van sudnice neutemeljeni i nelogični. [redigovano]³⁸ [redigovano]³⁹

16. Optuženi svoj Odgovor zaključuje detaljnim prikazom kršenja svojih temeljnih prava, tj. prava optuženog, od njegovog dovođenja u Hag i tokom postupka pred Međunarodnim sudom.⁴⁰ Optuženi posebno ističe političke razloge podizanja optužnice protiv njega,⁴¹ trajanje suđenja,⁴² pravnu nesigurnost koja je posledica čestih promena Pravilnika,⁴³ politički karakter Međunarodnog suda⁴⁴ i, uopštenije, ponovno dovođenje u pitanje njegovog prava na samozastupanje.⁴⁵

III. DISKUSIJA

A. Uvodna napomena

17. [redigovano]

B. Veza između Zahteva [redigovano]

18. Kako je Veće napomenulo ranije u tekstu, u Zahtevu se iznose optužbe o zastrašivanju svedoka i namernom otkrivanju poverljivih informacije od strane optuženog i njegovih saradnika.⁴⁶

19. [redigovano],⁴⁷ [redigovano],⁴⁸ [redigovano],⁴⁹ [redigovano],⁵⁰ [redigovano],⁵¹ [redigovano],⁵² [redigovano],⁵³ [redigovano],⁵⁴ [redigovano],⁵⁵ [redigovano],⁵⁶ [redigovano],⁵⁷

³⁵ *Id.*, str. 35–36.

³⁶ *Id.*, str. 36–37.

³⁷ *Id.*, str. 37–38.

³⁸ [redigovano]

³⁹ [redigovano]

⁴⁰ *Id.*, str. 57–86.

⁴¹ *Id.*, str. 57–62.

⁴² *Id.*, str. 62–65.

⁴³ *Id.*, str. 65.

⁴⁴ *Id.*, str. 65–66.

⁴⁵ *Id.*, str. 69–86.

⁴⁶ Vidi par. 8–12 *supra*.

⁴⁷ [redigovano]

⁴⁸ [redigovano]

⁴⁹ [redigovano]

⁵⁰ [redigovano]

⁵¹ [redigovano]

⁵² [redigovano]

⁵³ [redigovano]

⁵⁴ [redigovano]

⁵⁵ [redigovano]

[redigovano],⁵⁸ [redigovano],⁵⁹ [redigovano],⁶⁰ [redigovano],⁶¹ [redigovano],⁶² [redigovano],⁶³
 [redigovano],⁶⁴ [redigovano],⁶⁵ [redigovano],⁶⁶ [redigovano],⁶⁷ [redigovano],⁶⁸ [redigovano],⁶⁹
 [redigovano],⁷⁰ [redigovano],⁷¹ [redigovano],⁷² [redigovano],⁷³ [redigovano],⁷⁴ [redigovano],⁷⁵
 [redigovano],⁷⁶ [redigovano],⁷⁷ [redigovano],⁷⁸ [redigovano],⁷⁹ [redigovano],⁸⁰ [redigovano],⁸¹
 [redigovano],⁸² [redigovano].⁸³

20. [redigovano]⁸⁴ [redigovano]⁸⁵

21. [redigovano]⁸⁶

C. Razmatranje Zahteva

22. S jedne strane, zahtev je zasnovan na navodima o protivpravnom i opstuktivnom ponašanju optuženog u sudnici i, s druge strane, na navodima o ponašanju van sudnice, [redigovano].

23. Kada je reč o prvoj kategoriji navoda, Veće smatra da je ono samo, kontrolišući ponašanje optuženog u sudnici, bilo više puta dovedeno u situaciju da, s jedne strane, naloži

⁵⁶ [redigovano]

⁵⁷ [redigovano]

⁵⁸ [redigovano]

⁵⁹ [redigovano]

⁶⁰ [redigovano]

⁶¹ [redigovano]

⁶² [redigovano]

⁶³ [redigovano]

⁶⁴ [redigovano]

⁶⁵ [redigovano]

⁶⁶ [redigovano]

⁶⁷ [redigovano]

⁶⁸ [redigovano]

⁶⁹ [redigovano]

⁷⁰ [redigovano]

⁷¹ [redigovano]

⁷² [redigovano]

⁷³ [redigovano]

⁷⁴ [redigovano]

⁷⁵ [redigovano]

⁷⁶ [redigovano]

⁷⁷ [redigovano]

⁷⁸ [redigovano]

⁷⁹ [redigovano]

⁸⁰ [redigovano]

⁸¹ [redigovano]

⁸² [redigovano]

⁸³ [redigovano]

⁸⁴ [redigovano]

⁸⁵ [redigovano]

⁸⁶ [redigovano]

da se iz javne verzije transkripta pretresa rediguju netačni navodi optuženog protiv svedoka u okviru unakrsnog ispitivanja ili protiv tužioca⁸⁷ i da, s druge strane, optuženom naloži da prekine svoje često odviše agresivne verbalne nastupe.⁸⁸ Veće stoga smatra da tužilac u Zahtevu nije izneo dovoljno elemenata u vezi s ponašanjem optuženog u sudnici na osnovu kojih bi Veće u ovoj fazi moglo da, samo na osnovu toga, donese zaključak o nesposobnosti optuženog da se i dalje brani sam i da mu, shodno tome, oduzme pravo koje mu je Žalbeno veće priznalo.⁸⁹

24. Pored toga, Veće napominje da je više puta imalo priliku da konstatuje da je optuženi sposoban da sprovede unakrsno ispitivanje.

25. [redigovano]⁹⁰ [redigovano]

26. Prema tome, Zahtev, koji je predmet ove odluke, imanentno je i velikim delom povezan sa navodima [redigovano], a njihovo rešavanje više nije u nadležnosti ovog Veća. [redigovano]

⁸⁷ [redigovano]

⁸⁸ [redigovano]; vidi i Nalog o zaštiti integriteta postupka, 18. jun 2008.

⁸⁹ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.4, Odluka po žalbi na odluku (br. 2) Pretresnog veća o dodeli branioca, 8. decembar 2006; vidi i *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.3, Odluka po žalbi na odluku Pretresnog veća o dodeli branioca, 20. oktobar 2006.

⁹⁰ [redigovano]

IV. DISPOZITIV

27. Iz tih razloga, na osnovu pravila 54 Pravilnika, **ODGAĐA DONOŠENJE ODLUKE**

- i) po Zahtevu, [redigovano]; i
- ii) [redigovano]

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, a merodavan je tekst na francuskom.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 25. novembra 2008.

Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]